

ARDEALUL

ECONOMIC • POLITIC • SOCIAL

ABONAMENTE:

Particulari	1 an	6 luni
Autorități, bănci și întreprinderi industriale și comerciale	500	250
Publicații cm.-patrat	1000	500
	Lei	5.

Director:

TRAIAN CHIRILĂ

Redacția și administrația

Str. Minerva No. 7.

CLUJ.

TELEFON 444

Guvernul care pleacă, guvernul care vine

— Nu poți fi profet în țara ta... —

Săptămâna aceasta care s'a încheiat a fost pentru politica țării: săptămâna patimilor. Toată lumea a suferit chinurile unei aprinse dar nesatisfăcute cnrrozității.

— Cine va forma guvernul de mâine?

— Care partid, care șef politic va primi această mare distincțiune, acest mare semn de încredere din partea Suveranului?

Sunt întrebări ce și-le puneau fiecare cetățean, din orice categorie socială, sunt întrebări ce și-le pun încă și industriașul, și comerciantul, și financiarul, și avocatul și simplul alegător.

Situația politică de acum atât de complicată, atât de învăluită de mistere și enigme, — și ascunde atâtea probleme noi — încă nici ziarul economic nu poate trece indiferent pe lângă ea și trebuie să se ocupe de această situație. Un lucru e evident, anume, că guvernul liberal odată retras dela cârma țării, își va vedea retrasă, căzută în dezuetudine și toată politica lui financiară și economică.

Căci e greu de conceput ca guvernul care va succeda guvernului liberal va mai continua aceiaș politică financiară și economică, — ori câte vertismente au dat în ultimele zile ministrii demisionari, d-nii Alex. Constantinescu și Vintila Bratianu, — că dacă noul guvern va știrbi ceva din actele și legile vechiului guvern va avea de fûrcă cu zidul, cu blocul liberal care se va opune.

Înțelegem continuitatea în lucruri bune, — dar nu în cele rele. Ar fi o crimă, — să se mai stăruie într'o politică financiară și economică, care a dat greș cu desăvârșire, care a sărăcit toate staturile sociale, fără să fie înbogățit sau consolidat statul, fără să fie urcat valuta românească, și care pe de asupra a provocat neîncredere străinătății în țara noastră.

Suntem o țară bogată — de atâtea ori se spune — dar nația românească nu simte bogăția țării, ci numai câțiva fericiți ai veșii.

Este inadmisibil, ca guvernul care vine să mai lese în vigoare acele măsuri și legi, fiscale, vamale care să impiedice ca producătorii de grâne, de lemne, de traverse, ca crescătorii de vite, etc., să-și valideze în străinătate producția lor, să nu poată concura cu producția țărilor învecinate, numai fiindcă statul tot încarcă producția lor cu taxe vamale și fel de fel de alte taxe și îngrădiri.

Nu cerem numai protejarea industriei naționale, ci protejarea întregii producțiuni naționale, întregii munci naționale.

Vitele, păsările, ouale, lemnele, cărbunii de lemn (mangalul) traversele, grâul, porumbul, rapița, sarea, petrolul, benzina, păcura și tot ce avem în țară, ce depășește necesitățile consumului intern. — să primească dela noul guvern toate inlesnirile pentru a putea eși din țară, întorcându-se apoi sub formă de valută sorte, ca aur. Numai atunci vom fi o țară într'adevăr bogată, întreaga națiune va simți bogăția țării.

Odată cu noua politică economică și financiară, guvernul să inaugureze o nouă politică față de funcționarii săi și față de pensionarii săi.

Lefuri cât mai bune, cât mai potrivite cu strictul necesar al vieții de azi, locuințe cinstite, pentru funcționari — dar asta nu pe spinarea proprietarilor de case, și prin sacrificiul permanent al acestora, — ci prin sacrificiul permanent al statului care să înceapă cu opera mare, sistematică de construcțiune, — și să nu se mai puie la adăpostul revirărilor abuzive.

Măcar un minim de confort, de și familiile lor, — ca să înceteze cu bacșipurile, cu mita, cu corupțiunea, — cari ne compromit țara și ne strică oamenii.

Guvernul de mâine, guvernul care vine — nu știm care va fi acela, — și e foarte trist că nu putem ști de pe acum care va fi acela, — ci nu-trai bun pentru funcționarii statului mai în ultimul moment, guvernul de mâine va trebui tot odată să facă cât mai puțină politică... politiceanistă politică absorbitoare: tiranică de partid, care învrăjbește celelalte partide, — ci în prima să aibe în vedere marile interese ale țării — dar asta nu numai în discursuri bombastice s'au pe hârtie, — ci în viața de toate zilele. Și interesele mari ale țării reclamă concentrarea tuturor elementelor de muncă, serioasă, competente, deasupra tuturor partidelor. Noul guvern să nu condamne la inactivitate, la pasivitate atâtea energii frumoase, bune voinți, ișiative salutare, cari ar voi să se alirine fie din alte partide, fie din rândurile minoriturilor, fie din staturile umile de jos, populare.

Nu poți fi profet în țara ta, și să știi de pe acum cine va forma guvernul de mâine.

Dar un lucru putem știe de pe acum: Care e datoria guvernului de mâine.

Și'n ce consta această datorie am arătat în linii largi în expunerea de mai sus.

Leonard Paukerow.

Asanarea Moarei Mari Timișorene

Timișoara, 23 Martie 1926.

Una dintre cele mai mari și interesante chestiuni ce preocupă cercurile financiare din Banat și Timișoara este asanarea Moarei Mari Timișorene, care în urma insolvenței moarei „Victoria” din Budapesta a fost pusă în grea situațiune.

Dupăcum acum din surse sigure ni se comunică directorii Moarei Mari, Eduard și Oscar Prochasca continuă tratative pentru incheierea unui acord cu creditorii englezi. Ni se afirmă că, s-a reușit de-a se incheia între proprietarii Moarei Mari și Societatea Mollinum din Budapesta un acord referitor la limita de răspundere care o obligă pe Moara Mare față de grupul englez în privința datoriei Moarei Victoria, sumă care se cifrează la 70 milioane lei, cu care de fapt datorează Moara Mare Timișoreană și care este pe deplin asigurată.

Pentru achitarea datoriilor interne grupul Prochasca a reușit să realizeze un împrumut de 100 milioane lei din care sumă se vor plăti dato-

riile interne ale concernului Moarei Mari și se vor restitui pe deplin depositele creditorilor în numerar. Datoriile externe cât și noul împrumut de 100 milioane sunt asigurate prin enorme cantități de mărfuri, cari în urma „abbaului” a mai multor industrii ale societății cum este lichidarea completă a secției lemnului, a fabricii de țicla etc., vor fi valorizate. apoi a întregii averi și industriei valoarea căror întrecu cu cca 200 milioane datoriile concernului.

Moara Mare și-a concediat o mulțime de funcționari și dupăcât știm va mai concedia o serie.

În decursul abbaului se va hotări asupra soartei industriilor cari astăzi constituiesc blocul uzinelor industriale ale Moarei Mari Timișorene. Părerea noastră este că aceste uzine ale căror valoare întrecu suma de 150 milioane vor fi concentrate într-o societate anonimă, astfel că concernul Prochasca va preda un pachet mare din acțiunile industriilor altor grupari financiare.

Uzinele Astra din Arad își reduc producția

Inspectoratul Muncii din Arad a comunicat ministerului, că fabrica de vagoane „Astra” din Arad voește să concedieze un număr de 450 muncitorii.

Cauza acestei corcedieri este că fabrica nu mai poate depăși cota fixată de direcțiunea C. F. R. și astfel nu mai poate menține în lucru toți muncitorii.

Până acum fabrica „Astra” avea comenzi anuale în valoare de 180 milioane lei, comenzi ce se livrau căilor ferate după o cotă lunară fixă. Ori această cotă era prea mică față de puterea de producție a fabricii care pentru a putea menține în lucru tot personalul, căuta să depășească cota de reparații de vagoane și locomotive.

În felul acesta a livrat în cursul ultimului an material rulant în valoare de 270—280 milioane lei în loc de 180 milioane cât era comanda C. F. R.

În ultimul moment delegații C. F. R. au făcut cunoscut direcțiunii fabricii că au ordine severe să nu recepționeze mai mult material decât cota lunară fixată prin caetul de sarcini.

Din acest motiv fabrica este nevoită să-și reducă producția și astfel să concedieze muncitorii.

Prin intervenția Inspectoratului Muncii s'a amânat concedierea muncitorilor pentru o săptămână în care timp ministerul muncii să poată face intervențiile necesare la C. F. R.

Muncitorii sunt agitați și nemulțumiți și sunt hotărâți să părăsească lucrul în caz când s'ar face concedieri.

O eventuală grevă a muncitorilor dela fabrica „Astra” ar atrage și pe ceilalți muncitori metalurgici din Arad.

Ministerul Muncii a intervenit la direcțiunea C. F. R. pentru a menține starea din trecut și la direcțiunea generală a uzinelor „Astra” pentru a amâna concedierea celor 450 muncitorii.

— La Târgul-Mureș a fost confirmat de primar, deputatul George Bernady fruntaș al partidului maghiar, care și în era maghiară a fost zece ani pârintele aceștui oraș, făcând construcțiuni grandioase, ca Palatul Cultural, Primărie, etc.

Constituirea Uniunii Generale a Comercianților de Piele din Ardeal și Banat

Sediul Uniunii va fi în Timișoara

Comercianții de piele din Ardeal și Banat, dându-și seama că interesele lor profesionale nu pot fi apărate cu succes decât printr-o organizație care să concentreze toate forțele lor și care să dea directiva acțiunilor întreprinse pentru apărarea acestor interese, s-au întrunit zilele trecute la Timișoara într-un congres cu scopul de a înființa o Uniune generală a comercianților de piele.

La acest important congres au luat parte reprezentanții tuturor firmelor din Ardeal și Banat, între cari remarcăm pe reprezentanții comercianților de piele din Arad, Oradea, Cluj, Sătmar, Sighetul Marmației, Careii-Mari, Tg.-Murăș, Chișineu, Boroșeni, Reșița, Oravița, Mediaș, Alba-Iulia și Reghinul Săsesc.

Congresul a fost deschis și prezidat de d. Rikárd Kun președintele Uniunii Comercianților de piele din Timișoara.

După cuvântarea d. Ernest Farkas (Cluj) care arată importanța și necesitatea înființării acestei Uniuni congresul declară unanim înființarea unei uniuni generale a comercianților de piele din Ardeal și Banat. După această se alege o comisie însărcinată cu redactarea statutelor și designarea comitetului.

În baza hotărârei aduse de congres, după masă la orele cinci d. Rikárd Kun deschide adunarea generală de constituirea a sindicatului pe care o declară capabilă de a aduce hotărâri.

După ce ia cuvântul d. Alexandru Bihari (Oradea) care prezintă un proiect de statute pe care adunarea îl acceptă în unanimitate, se procedează la alegerea comitetului care s'a constituit în modul următor: președinte Richard Kun, copreședintele, Paul Kern, Desideriu Berkner, Andrei Graf, secretar Nicolae Kertész, casier Eugen Frank, comisia de supraveghere: Ioan Fleischer, Martin Weisz, Iacob Schirg, Victor Bosznyák, Ioan Boroș, Președinți de secții, Iosif Bohm. Timișoara, Livot Leichter Arad, Alex. Bihari Oradea-Mare, Maurițiu Adlerstein Sătmar, Ernest Farkas Cluj, Dudin Anton Tg.-Murăș, Isac Herman Alba-Iulia, Carol Müller Sibiu, Lud. Meiss Sibiu, Augustin Wothmann.

Ne mai fiind nimic la ordinea de zi a adunării președintele închide adunarea și se continuă congresul început înainte de masă.

Au luat cuvântul: Armin Schvarz (Arad) pentru unificarea pieței, Ioan Grün (Timișoara) în chestia Taxelor vamale, Ioan Kotzka (Chișineu) în chestia impozitelor, Paul Lorenz (Timișoara) pentru unificarea impozitelor, Nicolae Kertész în chestia participării la congresul internațional dela Budapeșta și Andrei Kőszegfalvi în chestia înființării grupurilor locale.

S'a propus ca sediul Uniunii să fie în Timișoara. În această privință va decide definitiv prima adunare generală.

Sezonul Târgurilor de Mostre

Sfârșitul luni Martie și începutul luni Aprilie — constituie sezonul Târgurilor de mostre.

La Praga, Lipsca, Reichenberg, Viena marile expoziții de primăvară de tot ce produc țările respective, mai ușor mai special, mai bun de relevat, atrag sute de mii de vizitatori din toate țările, și din țara noastră.

Așa dela un corespondent ocazional Praga ne vine că la Târgul de mostre de acolo ce s'a deschis la începutul săptămânii, se observă foarte mulți români.

Faptul că vremea de primăvara e foarte frumoasă, — a făcut ca târgul de mostre să fie vizitat de mare multime.

Cumpărături mari s'a făcut în deosebi la secția industriei metalurgice dintre statele învecinate, a făcut tranzacții importante în această bransă Jugoslavia, Polonia, România și Bulgaria.

Tot din partea acestor țări s'au cupărat numeroase mașini pentru formarea lemnului, modele noi de mașini de călcat, butoaie pentru unt.

S'a observat o afliuență neobișnuită de țărani cari vizitează anul acesta Târgul de mostre din Praga,

și țărani au cumpărat un mare stoc de mașini agricole.

Plac foarte mult nouile mașini de făcut cărămizi, articole de electro tehnică.

Albania a cumpărat foarte multe motoare electrice.

Danemarca și Polonia a arătat mult interes producției de ghete.

„Prager Presse” relevă că mulți cumpărători din România au cumpărat mașini și instalațiuni pentru mori.

La Târgul de mostre din Lipsca s'a semnalat prezența unui mare număr de vizitatori români, cari au făcut importante tranzacții în specialitatea hârtiei de lux. În mod oficial România va participa la Târgul de mostre din Salonic și Filadelfia, construind câte un pavilion special, în care se va expune cele mai frumoase mostre ale producției agricole, industriale și casnice românești.

La Salonic, reprezentantul României va fi D. Tacit, — iar la Filadelfia, comisarul guvernului va fi D. Agripa Popescu, Directorul Regiei Monopolurilor Statului.

Se scumpește traiul la Cluj

Măcelarii și pescarii cer urcarea prețurilor maxime

În 21 curent a avut loc la primăria orașului Cluj o consfătuire pentru stabilirea prețurilor maxime pe luna Aprilie. Cu această ocazie măcelarii și pescarii au cerut noi urcări de prețuri.

Măcelarii cer în primul rând o urcare de 4 lei la kilogramul de carne de vită adică majorarea prețului maximal dela 30 la 34 lei per kg. Deasemenea cer urcarea prețului maximal la carnea de porc obișnuită dela 39 la 48 lei kgr. iar la varietățile de carne de porc dela 45 la 52 lei kgr.

Măcelarii își bazează cererea pe argumente serioase. Priu noul tarif vamal se acordă însemnate avantaje exportatorilor de vite și carne, fapt care a activat în mod simțitor exportul de vite și carne provocând o urcare a prețurilor interne.

Pescarii au cerut primăriei să nu fixeze prețuri maxime pentru pește ci ei să fie lăsați a face dovada prețurilor plătite la cari să fie socotite cheltuielile și cota legală de câștig și astfel să se stabilească prețurile curente de pe piață.

În sprijinul cererii lor pescarii invoacă faptul că prețurile maxime ale peștelui nu se respectă nicăiri. Aprovizionarea Clujului cu pește se face dela Galați unde, din cauza apelor mari peștele este foarte rar și astfel prețurile se urcă până la 80—100 lei kgr.

Congresul negustorilor de piele

La Timișoara a avut loc în zilele trecute congresul negustorilor de piele din Ardeal și Banat, sub președenția lui Richard Kun.

O comisiune de 4 membrii o propus modificarea statutelor, lucru ce s'a admis. Apoi s'a procedat la alegerea comitetului pe o durată de trei ani.

Președinte rămâne mai de parte D. Richard Kun, ca conducători ai grupelor regionale, au fost aleși d-nii Carol Müller din Sibiu, Ludovic Mies din Brașov, și Nicolae Wohlmann din Bistrița.

La propunerea unui negustor de piele din Cluj se constituie o comisiune care să supravegheze creditele negustorilor de piele și să întredie o legătură strânsă cu băncile.

S'a mai propus un preț unitar, o regulare în această direcție în toată țara.

Congresul s'a mai ocupat cu congresu internațional de piele care se va ține în luna Aprilie la București.

— *Suveranul distinge pe fostul ministru de finanțe, actualmente vicepreședintele ligii națunilor, pe d. Niculaie Titulescu, cu STEAUA ROMÂNIEI în gradul de mare cruce.*

Produsele FABRICII DE BERE CZELL din Cluj -- Mănăstur:

bere albă „URSUS” bere albă specială „URSUS” -- EXTRA bere neagră din malț dublu HERCULES se capătă pretutindeni!

Barba netedă și gulerul curat

sunt privilegiul societății elite și moderne de astăzi! Dacă cumpărați un aparat de ras de I-a calitate „Unicum” și 10 lame „Unicum” pentru 180 lei, vă bărbieriți pentru 3 lei în zece minute.

Mare asorfiment de plese și aparate de ras la Fiul lui Mafra Kum Cluj, Calea Victoriei No. 2

Abonati „Lemnul”

„CRISTAL” VOPSEȘTE CLUJ și CURĂTĂ Telefon No. 500.

Pentru reconvalescența banului românesc

Trebue înlăturată inerția valutei românești

O convorbire interesantă cu economistul d. Vasile Vlaicu

Mereu este actuală chestiunea zecii banului românesc. Leul nostru se mai urcă. Ce trebuie făcut. Creșterea datoriei guvernului de mâine? În această privință, ne-a făcut câteva declarații interesante, d. Vasile Vlaicu, unul din Directorii primei societăți ardelenice de asigurare generală, și în același timp secretar general al „Solidarității”. Ca specialist în problemele financiare, care are multe studii originale și de o logică admirabilă, d-sa și în chestiunile ce i le-am pus a avut interesante soluții:

— Până acum — începe d-sa — s-a vorbit prea mult asupra problemei monetare în țara noastră, dintr'un sigur punct de vedere. Discuțiile acestea n-au depășit cadrele principiilor statice: acoperirea metalică, suficiență sau insuficiență, inflație, deflație, stabilizare etc.

Dar pe noi trebuie să ne intereseze un alt lucru mult mai important, anume:

Ce energie cinetică reprezintă moneda noastră, câtă energie are ea să aibă și câtă energie poate avea în anumite împrejurări, cum se mișcă moneda noastră pe piață și cum ar trebui să se miște acest mobil economic. Eu cred că din punct de vedere monetar, trebuie să dăm atențiune în prima linie chestiunii celerității și intensității de circulație a monedei. Căci moneda este o energie economică în mișcare, urmând în principiu legile mecanice ale oricărui curent în mișcare, asemănându-se cu apa care curge sau cu curentul electric.

De aceea în locul forței de curențare ar trebui să se pue în discuție și energia de mișcare a monedei române.

Fluviul energiei monetare dela noi are o cădere continuă și cât este el de mare, și are el cataracte, și împiedică navigabilitatea acestui fluviu? Pe scurt, noi trebuie să știm lămurit în ce chip se utilizează actualmente în România, energia de mișcare a curentului monetar. Așa că eu problema monetară în România.

In loc de învârteala leilor învârteala oamenilor

Dacă am avea în această direcție, informații precise, mai ales din anii 1914, 1915, 1921 și 1922, știți ce rezultate am ajunge? Presupun că acel jumătate miliard, bilete de bancă puse în circulație de Banca Națională în 1914 s'a învârlit de trei ori pe zi, producând o circulație de aproape 1.095 miliarde

pe an. În schimp stocul de 15—17 miliarde nu se învârtește nici odată la două săptămâni sau poate și mai încet, rezultând abia 300 miliarde viriment anual.

De aceea cu drept cuvânt se poate spune că învârteala leilor de astăzi, este înlocuită prin învârteala oamenilor. Se aude acumă prea des întrebarea în piață:

— Cauți învârteala?
Ar fi de dorit, să oprim învârteala cea din urmă și să iuțim pe cea dintâi.

Pentru a ne da seama de cauzele crizei economice, prin care trecem ar trebui să cercetăm, cari sunt cauzele și care sunt remediile pasivității actuale a leului. De ce circulația stocului monetar de astăzi este atât de mică, față de rotația superioară în celeritate și intensitate a unui stoc de 15 ori mai mic din 1914.

Atât statul cât și Banca Națională, apoi toate celelalte instituțiuni, și noi toți, particularii, trebuie să ne dăm toate silințele ca să fa-

cem ca numerarul existent să circule cel puțin de 10 ori pe an, ca stocul de emisiune actual să aibă cel puțin atâta energie de mișcare ca miliardul din vreme de pace.

Să se înlătore inerția monedei noastre, înlăturând toate piedicile cari stau în calea circulației. Moneda este energie economică în mișcare. Ea trebuie regulată așa cum se utilizează energia căderilor de apă. Pe scurt nenorocirea banului este când zace, banul trebuie să circule. Stocul de emisiune nu trebuie să fie ca apa de bală, ci ca fluviul care trece ca un curent de energie pe lângă moara mea, și macină făina și apoi trece la moara dumatăle și macină mai departe.

De sigur că nu va contesta nimeni că păreri de mai sus ale d-lui Vlaicu nu sunt păreri originale și foarte juste în același timp. Presupunem că vor da prilej la discuții interesante.

L. P.

Ambalajul transporturilor de marfă predate la C. F. R.

Organele căilor ferate constată zilnic că multe dintre stațiuni, contravenind dispozițiilor existente, primesc spre expediere transporturi cu ambalaje nereglementare, evitând în același timp să oblige pe predători de a confirma detaliat în scrisoare de trăsură că mărfurile predate sunt neambalate, sau că ambalajul este insuficient ori defectuos.

Asemenea nereguli provoacă dificultăți în zerviciul de manipulație, ocazionând și neajunsuri ca: vătămări a mărfurilor, lipsului din greutate și chiar lipsa totală a transporturilor respective.

Pentru toate aceste pagube suferite de predători administrația căilor ferate este constrânsă a plăti despăgubiri însemnate.

Pentru a se asigura pe viitor soseala la destinație în bune condițiuni a mărfurilor predate la C. F. R. s'a dispus următoarele:

Transporturile compuse din bucăți mici și asemănătoare între ele, precum: căpățâni de zahăr, lopeți, sobe, cercuri de fier, oale de fier, părți de sobe și alte obiecte de asemenea natură, predate în cantități ce nu formează încărcătura unui vagon complet, nu se vor primi spre expediere fără a fi impachetate, fie în lăzi sau butoaie, fie în legături portative și bine strânse pentru a nu se putea deslega în timpul transportului, evitându-se astfel pierderea sau schimbarea pieselor unui transport cu acelea ale altuia.

Transporturile de postav, pături, demie, perdele, pânzeturii, covoare, talpă, pielărie, etc. se vor primi spre expediere numai dacă vor fi bine ambalate în pânză de sac ori mușamale, spre a nu se putea pierde sau sustrage din conținut.

Se va da deosebită importanță primirii transporturilor cu diferite lichide, apoi transporturilor

compuse din obiecte fragile, precum: articole de sticlă, porcelan, faianțerie, etc, îngrijind ca ambalajul lor să corespundă prevederilor regulamentare în vigoare.

Nu se vor primi sub nici un motiv spre expediere chiar dacă predătorul ar consimți a recunoaște în scrisoarea de trăsură insuficiența ambalajului ar putea nu numai să se vătămă ele înșile ci ar putea produce și vătămarea altor mărfuri cu cari ar veni în atingere.

De asemenea se vor refuza dela primire spre expediere toate mărfurile condiționalmente admise la transport, pentru cari predătorul nu va fi îndeplinit mai întâi dispozițiunile precise ale regulamentului de transport, actualmente în vigoare.

Reorganizarea Poștelor

Înainte de închiderea parlamentului s'a mai luat în discuție un proiect de lege foarte important cu privire la reorganizarea serviciilor poștelor telegrafelor și telefoanelor.

A fost un bun prilej pentru numeroși parlamentari să arete ce anarhie domnește pe la Poștă, că multe servicii sunt deorganizate, personal puțin și prost plătit, și din pricina aceasta suferă și viața economică a țării.

În special deputatul Ioanițescu a protestat contra amestecului militarilor în consiliul de administrație al poștelor, cerând ca numai specialiști bine pregătiți să fie chemați pentru a da o nouă îndrumare Poștelor.

Abonați
„ARDEALUL”

Dela Direcțiunea Uzinelor Electrice Cluj

No. 623.

AVIZ.

Direcțiunea Uzinelor Electrice pentru buna regulă găsește de a pune în vederea Onor. public din nou publicația Consiliului Orașanesc Cluj cu Nr. 9784-923. aprobată în ședința Cons. Oraș. din 27 Iunie 1923. precum urmează:

“Consiliul orașului Cluj încunoștințează onor. public că în viitor, cu începere de astăzi orice modificări interne ar dori să facă la instalațiunile de forță motrice și iluminat precum și instalațiuni noi trebuie anunțate, Direcțiunii Uzinei Electrice înainte de executarea acestor modificări și instalații. Această în interesul reciproc și pentru buna ordine a scriptelor exploataării.

De asemenea se aduce la cunoștință D'lor instalațori, că numai acei ce au brevet industrial și autorizație specială, pot executa astfel de lucrări și ori ce abateri dela aceste norme se consideră ca ne legale și se vor urmări pe cale juridică conform drepturilor ce ne acordă legile în vigoare.”

Totodată să aduce la cunoștința onor. public consumător, că nimeni nu are voie da a vinde sau a ceda dreptul consumației de curent pentru alte persoane.

Se pot vinde numai instalațiunile interne, lămpile, becurile, motoarele sau alte aparate și materiale cari formează exclusiv proprietatea particulară a consumenților. La nici un caz nu se pot vinde contoarele, siguranțele principale și recorburile cari formează proprietatea Uzinelor chiar și în cazul dacă costul lor a fost plătit de către consumatori.

De asemenea nu să admit transcrieri de contracte pentru iluminatie sau forță motrică.

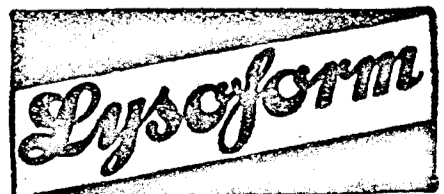
Cererile pentru aceste transcrieri se vor considera ca renunțare la contract din partea consumatorului cari să muță din locuință sau din oareșcare motiv nu mai consumă curent de iluminatie sau forță motrice.

Asupra curentului devenit disponibil în urma abzicerilor dispun singure uzinele și curentul disponibil se va distribui consumătorilor noi pe baza cererilor înaintate și în limita puterii disponibile.

Totodată să pună în vedere consumătorilor cari își părăsesc locuința sau să muță în alta să se prezinte la Direcțiunea Uzinelor pentru a rezilia contractul la timp, iar consumători noi cari ocupă o locuință nouă de asemeni trebuie să se prezinte imediat la biroul uzinelor pentru încheierea contractului.

Cluj, la 15 Martie 1926.

Directorul Uzinelor
Inginer Roată

Cel mai bun desinfectant

Câte cereale s'au produs în anul 1925 în lumea întreagă

Grâu: în Europa 5516 milioane chintale, în America 3659 milioane chintale, în Asia 1018 milioane chintale, în Africa 316 milioane chintale, în Australia 272 milioane chintale. **Secară:** în Europa 4402 milioane chintale, în America 180 milioane chintale. **Orz:** în Europa 1976 chintale, în America 770 milioane chintale, în Asia 268 milioane chintale, în Africa 230 milioane chintale. **Ovăș:** în Europa 3441 milioane chintale, în America 3052 milioane chintale, în Africa 30 mil. chintale. **Porumb:** în Europa 1665 milioane chintale.

Citiți Lemnul

Favoruri pentru vizitatorii târgului de mostre din Milano

Intre 12 și 27 Aprilie va avea loc târgul internațional de mostre dela Milano.

Vizitatorii acestui târg, care a dobândit al doilea loc din lume atât prin mărimea cifrei afacerilor încheiate cât și prin numărul vizitatorilor străini, acordă următoarele înlesniri vizitatorilor români:

1. 50 la sută reducere pe căile ferate italiene dela granița până la Milano, dus și întors cu valabilitate de o lună începând dela 11 Aprilie.

2. 50 la sută reducere pentru viza pașaportului.

3. Pentru găzduire vizitatorii vor obține indicațiile necesare adresându-se la sosire sau înainte prin scrisoarea la oficiul special al târgului de mostre pe lângă „Istituto italiano“ propaganda (Milano, via Ugo Foscolo 5).

DR. OD. APOSTOL
Medic de spital
Interne-Venerice
Consultă de la 2-6
în str. David F. 10.

Căutăm casă
 cu etaj în apropierea centrului cu 6-8 locuințe, dintre cari 1-2 locuințe libere. Informațiuni la administrația ziarului.

Plicuri eficiente furnizate de **BOROS**
 Reg. Ferdinand 2. — Telefon 0-83

INDUSTRIA SĂRMEI ȘOCIETATE ANONIMĂ, CLUJ

ACTIVA Bilanțul general încheiat la 31 Decembrie 1925. PASIV

Casa			1,739.751	64	Capital			15,000.000	—
Hârtii de valoare			3,272.500	71	Fond de rezervă			1,763.353	25
Conturi curente			50,078.225	71	Fond de amortizări	17,137.821	74		
Efecte de primit			17,934.236	25	Augmentarea în anul 1925	6,291.812	07	23,429.633	81
Imobile:					Dividende neridicate:				
Terenul fabricii	618.508	89			pe anii 1921, 1922, 1923 și 1924			27.191	05
Clădirea fabricii	12,141.521	51			Conturi curente			85,055.424	06
Colonia pentru lucrători	1,828.053	26			Efecte de plată			22,500.000	—
Imobilul din Cluj	1,000.000	—			Reescont			15,303.823	90
Linia de garaj	870.383	04			Transitoriu			1,567.896	69
Conductul de gaz natural	1,223.027	79			Beneficiul net pe anul 1925			3,743.121	48
Instalația fabricii	2,692.758	82	20,374.253	31					
Mașini și unelte			29,269.872	83					
Mobile:									
Vehicule și Mobile	1,366.040	49	1,847.531	43					
Mobilierul biroului	481.490	94	9,090.715	04					
Materiale prime și auxiliare									
Fabricate:									
Fier laminat, fier de beton, sârmă, cue, fier balot, arcuri de mobile etc.			32,131.231	09					
Transitoriu			1,812.376	94					
Aprovizionarea muncitorilor			839.700	—					
			168,390.444	24				168,390.444	24

PIERDERE Profit și Pierdere la Decembrie 1925. PROFIT

Amortizări la:					Câștig la mărfuri			23,465.003	15
Clădirile fabricii, linia de garaj, conductul de gaz natural instalația fabricii și birourilor, mașini și unelte, vehicule și mobilier			6,291.812	07	Chirie			8.933	33
Cheltuieli generale:					Interese la efecte			103.117	50
Salare, spese de administrație, asigurări etc.			3,835.549	83					
Dobânzi			7,086.922	36					
Impozite			2,619.648	24					
Beneficiu net pe anul 1925			3,743.121	48					
			23,577.053	98				23,577.053	98

Cluj, la 31 Decembrie 1925.

ss. I. Diamant
dir. general

ss. Dominic Rațiu
președinte

Eugen Beșa
director

Pentru contabilitate:
ss. Ludovic Peller
procurist, șeful contabilității.

ss. Ionel Comșa
ss. Ing. Tiberiu Eremie

ss. Ing. Virgil Dessilă
ss. Ing. Ioan Hossu

ss. Dr. Mozeș Farkaș
ss. Ing. Vasile Lazar

ss. Ing. Ioan Negruțiu
ss Ing. I. C. Orghidan

S'a examinat și s'a găsit în deplină ordine.
Cluj, la 19 Februarie 1926.

ss. Aurel Bruckner

ss. Virgil Comșa

ss. Dr. Octavian Sglimbea
președinte.

ss D. Constantinescu

ss. Richard Hecht

Ciorapii SĂNDOR sunt cei mai buni! **CLUJ, Piața Unirii 9**

Ce a făcut „Creditul Industrial“ în doi ani de existență

Câte fabrici și centre industriale au beneficiat de credite

Intre puținele instituțiuni create de guvernul care pleacă, care să corespundă unei necesități reale — iar nu numai unei, necesități a partidului liberal, da pune în funcțiunea partizanii, — este „Creditul Industrial“.

Această instituțiune s'a înființat acum doi ani, când criza de numerar era din cele mai grave, mai inspăimântătoare, când fabricile nu erau în starea să-și plătească lucrătorii.

După doi ani, citind darea de seamă, trebuie să recunoști meritul lui.

Sprînjit de către Banca Națională și incurajat de Stat, care participă într-o măsură destul de importantă la capitalul societății Creditul Industrial și-a putut îndrepta pașii cu hotărâre și încredere către realizarea programului ce și-a impus și anume acela de a înlesni industria națională spre a putea să progăsească în folosul țării. Această instituțiune a putut pune la dispoziția industriei, mai ales în momente destul de critice, sume importante care i-au permis să-și urmeze calea normală către dezvoltare.

Odată cu darea de seamă asupra activității sale în cei doi ani de existență, direcțiunea acestei instituțiuni a tipărit și mai multe grafice din care se poate vedea, la prima aruncătură din ochi mersul operațiilor, precum și o hartă generală a țării în care sunt indicate centrele importante industriale unde s'au acordat diferite credite.

Din aceste grafice se poate deduce activitatea prodigioasă desfășurată în folosul marilor și micilor industrii și cari au apelat la sprijinul acestui așezământ.

Din harta generală a României se poate vedea că cel mai mare centru industrial se află în București, după care urmează Aradul, Timișoara, Reșița, Brăila, Galați, Valea Prahovei până la Brașov, Clujul, Sibiu, Craiova, Oradea-Mare, Iași, Chișinău, Bacău, Piatra N., Brezoiu, R. Vâlcea, Pitești, Câmpulung, Slatina, Mediaș, Cernăuți, Turda, T-Severin, Cumpina, Bălți, Roman, Fălticeni, Constanța, Vatra-Dornei, etc.

Dupăcum se vede, Creditul Industrial și-a întins activitatea și sprijinul pe toată suprafața României Mari.

Spre a se veni în ajutorul cât mai multor industrii, instituția a avansat creditele necesare în contul comenzilor făcute de Stat. În același timp Creditul Industrial a participat și la constituirea unor societăți cu caracter general și de interes național cum sunt „industria aeronautică română“. Cujir Copșa-Mică, Lonea, Gaz Meian.

În cursul Anului 1925 s'au primit 316 cereri de credit, reprezentând suma de 1.724.720.000 Lei.

Din anul trecut au rămas amânate 332 cereri în valoare de 1.258.000.000 Lei. Totalul industriilor ale căror cereri au trebuit rezolvate s'a ridicat la 648 în valoare de aproape trei miliarde lei. Din acestea au fost respins 171 și au fost admise 139 în valoare de 721.565.000 lei, rămânând în curs de examinare 338 cereri în valoare de peste un miliard și un sfert.

Repartizând cererile aprobate pe regiuni constatăm că în vechiul regat au fost 82 în valoare de aproape 370 milioane; în Transilvania au fost 42 în valoare de peste 320 milioane, în Basarabia au fost 11 în valoare de 22 milioane iar în Bucovina au fost 4 în valoare de 9 milioane și jumătate.

Cele mai mari credite au fost acordate industriei mecano-metalurgice în sumă de aproape 282 milioane. Apoi vin morăritul cu 72 milioane, alimentară cu aproape 60 milioane, tăbăcărie cu peste 47 milioane, electrică cu peste 41 milioane, minieră cu 37 jumătate milioane, lemn cu 30 jumătate milioane, sticlă cu 25 milioane, hârtie și arte grafice cu aproape 20 milioane, bare cu 16 milioane, postav cu 15 jumătate milioane, țesătorie cu peste 14 jumătate milioane, confecțiuni cu aproape 14 jumătate milioane, petrol 9 milioane, pe urmă vin alcool, automobile, ceramică, chimică, construcțiuni, mobile, săpun, sfoară și uleiuri cu sume care variază dela un milion jumătate până la șase milioane.

S'a dat o deosebită atențiune micilor industrii din toată țara, cărora li s'au acordat credite în sumă de 50 milioane lei.

În total creditele aprobate în cei doi ani de funcționare a Creditului Industrial s'a ridicat la colosala sumă de 2.686.556.784 lei.

Rentă pentru răscumpărarea liniilor ferate particulare

S'a împărțit la Cameră proiectul prin care ministerul finanțelor este autorizat a emite rentă de Stat, tip 5 la sută, amortizabilă în 40 de ani și liberală în livre sterline, spre a fi date plată pentru răscumpărarea căilor ferate particulare de interes general, aflate pe teritoriul țării.

Această rentă se va emite după nevoie, în tranșe deosebite, în măsura încheierii convențiilor speciale cu deținătorii de drepturi asupra acestor cai ferate particulare.

Toate convențiunile, urmând a fi supuse aprobării corpurilor legislative, se va specifica la fiecare dată condițiile răscumpărării, după care ministerul finanțelor va fi autorizat să stabilească planurile de amortizare deosebite pentru fiecare tranșă de emis.

Ce efecte produce reducerea taxelor vamale de export

Citim în „Argus“:

„În cercurile economice ardelenne, mult așteptata reducere a taxelor vamale de export nu a produs nici o impresie. Factorii economici de aici au prevăzut rezultatele nefaste ce vor decurge de pe urma politicii economice susținută cu atâta încăpățănare de guvern.

Vom vedea acum câteva declarațiuni pe care ni le-au făcut unii din cei mai apreciați cunoscători ai vieții economice de peste munți.

În Ardeal, — ne spune unul dintre interlocutorii noștri — avem astăzi două mari bogății ruinate. Nu trebuie să se creadă că este vorba numai de o chestiune locală a regiunii acesteia, Bogățiile noastre care au fost duse la ruină cumpăneau destul de greu în balanța economiei naționale și pierderile înregistrate le suferă țara întreaga. Ruina bogății noastre forestiere și a acelei animale, în mod direct, noi o simțim mai dureos; totuși este în afară de orice îndoială că chiar acei cari au determinat această ruină prin politica lor, își dau acum seama și de greșala pe care au făcut-o consecințele care ating interesele țării. Astăzi nu mai este un secret pentru nimeni că am pierdut complet debușurile, atât pentru declararea vitelor noastre, cât și pentru aceia a produselor forestiere.

La întreprinderea noastră dacă reducerea taxelor vamale care s'au înfptuit de curând, mai poate avea un efect bun ni se răspunde;

Reducerea de taxe vamale care s'au făcut în ultimul timp, cu deosebire la animale și produsele forestiere sunt simple paliative.

Când țările vecine nu aplică o taxă pentru exportul vitelor, iar produsele forestiere sunt impuse la export cu taxe foarte mici, reducerile care s'au operat la noi apar derizorii. De la 8000 lei de cap de vită, s'a redus taxa la 6000 lei. Este oare de închipuit că numai pentru diferența de 2000 lei, am pierdut noi deașeurile pe piețele streine.

„Nici pentru produsele fores-

tiere reducerile de taxe care s'au operat acum, nu pot produce vreo ameliorare. Taxa vamală de 8000 lei pentru vagonul de lemn de esență tare, nu suportă concurența nici a lemnului polon. Cu doagele pentru butoaie acelaș lucru. Se mai adaugă apoi și enormele taxe de transport care determină imposibilitatea de valorificare a produselor noastre forestiere. În ce privește lemnele de foc, reducerile neînsemnate de taxe, n'au produs nici o schimbare pe piață.

În ce privește bogăția animală a Ardealului, situațiunea se prezintă și mai prost. Nu numai că am pierdut debușurile de desfacere, dar în mod fatal numărul acestora a scăzut simțitor în ultimul timp. Târgurile cari alră dată erau foarte animate, astăzi sunt aproape desființate. Întreprinzătorii pentru export au suferit pagube mari. Puterea de producție a Ardealului a scăzut mereu.

Reducerea derizorie a taxelor de export pentru aceste produse, apare ca o ironie, Factorii în drept sunt datori să-și dea seama că refacerea bogății noastre în animale nu se mai poate efectua de cât prin libertatea completă a exportului“.

PALAIS DE DANSE

Cafena „PALACE“

Proprietar

Alexandru BREINER Sándor

MARTIE! Senzațional!

STREETHERS-DUO

Imitatori originali CHAPLIN

În fie care seara de la ora 10¹/₂

Kitty Georgia — Tábori Sári

Berindey Steffi
primballerina

Halász Bandi — Gordon Elly

Neintrecut!

! ANNIE & CHARL MORGAN'S !
original akrobatis Stepp

Andre and Elly — Csencry Ducu

MARE ASORTIMENT DE
RAGLANE, SI HAINA DE BĂRBATI
SI COPII LA

M. Neumann CLUJ
Piața Unirii 14.

Consiliul Oraşului Cluj.

Nr. 1808/1926, cons.

Anunţ

Se aduce la cunoştinţa autorităţilor ca eliberarea biletelor de pescuit pe sezonul 1926, Oficiul Silvanal al oraşului (Str. Cogălniceanu Nr. 4) o va face cu următoarele preţuri.

1. Un bilet pentru pescuit cu unghiţa 50 (cincizeci) Lei.
2. Un bilet pentru pescuit cu reţea 200 (douasute) Lei.
3. Un bilet pentru pescuit cu mreaja 250 (douasutecincizeci) Lei.

Pescarii aflaţi fără bilete vor fi strict pedepsiţi.

Cluj, la 2 Martie 1926.

Dr. Utalea
primar.

Moga
secretar.

Citiţi „LEMNUL“

Se va mai înfiinţa o Cameră de Comerţ la Sibiu.

Cu privire la decisiunea de a se înfiinţa o Cameră de Comerţ la Sibiu, aflăm din Braşov, că o deputaţiune a Consiliului de administraţie a Camerei de Comerţ din Braşov, a plecat la Bucureşti şi s'a prezentat la Uniunea Camerilor de Comerţ, precum şi la Ministrul de comerţ şi de industrie. In memoriul care a fost prezentat se protestează contra tendinţei de a se crea Camere de comerţ mai mici, şi contra triunchiarea Camerei de comerţ din Braşov.

Se mai ridică o plângere că Uniunea Camerilor de Comerţ nu şi-a făcut datoria de a asculta mai întâi opinia Camerei din Braşov, a importantelor cercuri economice din Sibiu precum şi a Uniunii industriaşilor din Ardeal.

Ministerul de industrie a declarat că pe baza informaţiilor noi primite, că va cerceta din nou această chestiune.

BORVIZ

DE

BORSEC

Regele apelor minerale.

Direcţia comercială:

CLUJ

Str. Memorandului 8

(Casa Tischler)

Reprezentanţa pt. vechiul regat:

BUCUREŞTI

Strada Carol No. 25

ATENŢIUNE!

Reclama făcută în ziarul „ARDEALUL“ este cea mai eficientă.

IN VEDEREA INTERNATELOR

Toate imprimările de contabilitate
Foi de zi,
Evidenţa alimentelor,
Tablouri, Chitanţe
etc.
se pot procura la

LIBRARIA BOROS, CLUJ

BANCA CHRISOVELONI S. A. R. CLUJ

ca Reprezentanţa
oficiului de vânzarea a zahărului
1-10 din Bucureşti

Primeşte comenzi de zahăr conform condiţiunilor şi cu preţurile fixate din partea Oficiului de vânzarea al zahărului în orele de serviciu, — la

Secţia Comercială

a sucursalei Băncii din Cluj
Str. Memorandului No. 8.

Bancă Agrară Timişana S. P. A. Timişoară.

ACTIVE

Contul Bilanţ la 31 Decembrie 1925.

PASIVE

Numerar în Casă		38,890.517	38	Capital social			5,000.000
Efecte proprii		1,666.556	40	Fondul de rezervă	5,573.631	87	
Efectele fondului de pensuni		413.583	26		427.763	13	
Portofoliu de efecte comerciale				Fondul de rezervă scutit de impozite	6,001.395	—	
Efecte comerciale scontate	159,787.782	60		Reserve pentru creanţele dubioase	3,000.000	—	9,001.395
Efecte pentru incasare	29,417.436	02	189,205.118	62			
Debitori	76,775.523	60		Fondul de pensuni a funcţionarilor	2,440.014	46	2,837.116
Bănci	57,556.579	92	134,332.103	Fondul de ajutoare „Hugò Balla“	397.102	06	55,185.486
Imobile				Banca Com. Italiană şi Română, Bucureşti			238,155.439
Casa institutului Timişoara	160.000	—		Depuneri de livrete şi conturi de cheque			9,578.029
Casa institutului Arad	1,200.000	—		Efecte în reescont			20,794.327
Alte imobile	7	—	1,360,007	Creditori			29,417.436
Active diferite			20,956.282	Creditori pentru efecte de incasare			80.956
Avale şi garanţii			34,527,580	Dividende neridicate			10,044,764
Mobiliar			1	Pasive diferite			1,803,783
				Posturi transitorii			34,527,580
				Avale şi garanţii			416,426,313
				Profit			40
				Report din anul 1924	613.797	83	
				Beneficiu net pe anul 1925	4,311.638	09	4,925.435
							32
							421,351,749
							32

După primirea propunerii referitoare va atinge suma de Lei 10,500.000—
După primirea propunerii referitoare va atinge suma de Lei 2,940.014.46

Codeca m. p.
sucidirector

Timişoara, la 31 Decembrie 1925.

Ormos m. p.
subdirector

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:

Coanda m. p.
preşedinte	Allievi m. p.
vicepreşedinte	Balla m. p.
dinector general	Rudali m. p.
director	Dr. Albu m. p.	Arsenovici m. p.	Barberio m. p.
Camaraşescu m. p.	Constantinescu m. p.	Geml m. p.	Dr. Groş Oreanu m. p.	Heilpern m. p.	Keckemety m. p.	Leimdörfer m. p.
		Paulai m. p.	Dr. Popovici m. p.			

Coniruntet cu registrele de gestiune, s'a aflat în o. din.

Timişoara, la Februarie 1926.

COMISIUNEA DE SUPRAVEGHERE:

Brunelii m. p.	Conciatu m. p.	Georgescu m. p.	Papucci m. p.	Popovici m. p.	Dr. Velardi m. p.

Sticlărie şi porţelan

geamantane pentru călătorie şi
gente de piele pentru doamne,
mai ieftin cumpăraţi în

Magazinul „PARISIEN“
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 12.

PIATA ECONOMICA SI FINANCIARA

Cereale

Grâu: 87.000 lei vag.
Porumb: 65.000 lei vag.
Orz: 57.000 lei vag.
Ovăș: 58.000 lei vag.
Săcară: 68.000 lei vag.

Vite

Vite 20—22
Porci 32—46
Vișel de lapte 30

Petrol și derivate

Prețurile au fost:

Țițeiul cotează 28.100—28.300 lei vagonul de Buștenari și Băicoiu ușor și 22.900—23.000 lei, cel de Moreni neparafinos.

Benzina ușoară e cerută la 10.20 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 10.30 lei kgr.

Benzina grea e cerută la 7.10 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 7.15 lei kgr.

Petrolul lampant este cerut la 2.90 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferit la 3.00 lei kgr.

Motorina este cerută la 1.90 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 2.— lei kgr.

Păcura este cerută la 1.50 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 1.55 kgr.

Uleiurile CFR. se găsesc la 5.15 lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Uleiul regal e cerut la 7.30 lei kgr. loco fabrică fără taxe, OO a 8.30 lei kgr. și cel OOO la 11.20 lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Fierărie

Cositor lei 325—335.
Compoziție dela 10 la 80 la sută, conținut garantat de cositor lei 46—285.

Piomb lei 44—48.

Zinc lei 4—55.

Antimoniu lei 90.

Aramă lei 105—125.

Alamă lei dela 103—130.

Tablă neagră dela 05—130 mp. lei 21—14 —.

Tablă neagră de acoperiș dela Nr. 16—Nr. 22 lei 21—50.

Tablă galvanizată dela Nr. 18—Nr. 22 lei 30—32 pe kgr.

Tablă albă dela 90 libre la 216 lei 1500—3350.

Fer: în bare lei 10—60.

„ beton lei 10—60

„ cornier lei 10—70

„ balot 12.50

Tevi de gaz: negre dela 24—300 lei.

Tevi galvanizate ca mai sus, cu 40 la sută adaus.

Spirtoase

Spirț engros 46—50 lei.

Vin 17—35 lei.

Manufactură și Textile

Zefir m. lei 30—200

Balist m. lei 30—70.

Mătasă m. lei 480—1200.

Pânză m. lei 28—80.

Ciorapi de bumbac lei 20—25.

Ciorapi de ață lai 70—80.

Ciorapi de fildecos lei 85—150.

Manuși de ață lei 30—100.

Coloniale

Cafea Rio 118—120.
„ Maragojip 240—50.
„ Salvador 185—90.
„ Portorico 165—170.
Orez Rangoon 22—50.
„ Japonez 28—.—
Cacao Corf. 72.
Lămâi per ladă 850
Ceai Moning 130, O. P. 220—30.
Migdale 195—220.
Zahăr 27—30.
Piper 98.
Scorțișoară 76.
Alune 185—195

Furac

Fân 250—220.
Lucernă 240.
Pae 80—100.

Pielărie

Talpa I-a lei 155.—165
Talpa II-a lei 140—135.
Crupon I-a lei 195—220.
Crupon II-a lei 145—205.
Gatur 100—135
Porle 90—130.

Porle englez 155—180.
Box negru I-a 80—90.
Box negru II-a 60—70.
Box color I-a 110—120.
Box color II-a 70—90.
Chevreaux 70—100.
Iac 110—125

Chimicale

Salicil 230—50.
Glicerină 125.
Formalin 85.
Naftalin 24—26.
Acid carbonic 68—72.
Chinină sulfurică 5000.
Stearină 85.
Parafină 50.
Ceresină 70—75.
Sare bismut 1200—1400.
Vaselină albă 85.
„ galbenă 45.
„ albă americană 110
„ galbenă americană 70.

BURSA

Valutelor la Zürich
3. Aprilie închidere.

Franci francezi	1856
Franci belgieni	—
Lire sterline	25267
Lire italiene	20875
Dolari	519 ¹ / ₄
Reischsmark	12360
Franci elvețieni	—
Coroane cehe	153 ¹ / ₂
Coroane ungare	72.70
Shillingi	—
Drahme	—
Dinari	912
Lire otomane	—
Zloți	—
Lei	225 ¹ / ₂
Napoleoni	—
Marca Pol.	67 ¹ / ₂
Pesetas	—

Abonați „Ardealul,”

Plapome diferite, saltele de păr de cal gloturi pentru plapome. Trusouri și pânze dela firmele Hermann, Polak și Munk. Servicii de modă și cafea dinpânză Damasc. Garnituri pentru paturi, perdele croșate, cămăși pentru bărbați și femei, ștergare flotiul. Trusouri de Viena se găsesc în asortiment bogat la depozitul.

„LEBEDA“

CLUJ, Calea Victoriei No. 10.

TELEFON 5—15.

TELEFON 5—15.

ELEONORA SZILÁGYI S. A.

Fabrică autorizată pentru producerea de liqueururi, romuri și cognac, și

Prima Fabrică Română de șampanie CLUJ.

PRODUCE:

tot soiul de liqueururi, romuri, cognac și punchuri de prima calitate și igienice autorizate prin legea sanitară.

Șampaniile excelente „Favorit“-sec, „Demi“-sec, „Extra“-sec și „Femina“.

Pivnițele societății sunt aprovizionate cu vinuri provenite din cele mai renumite podgorii aredelenești, din vechiul Regat și podgoriile Aradului.

Specialități: „Rózsamál“, „Som-dulce“ (Corniță), „Rizling-dulce“, „Călugărul sur“ și vinuri de „Asszu“.

Biroul central, pivnițele și fabrica de șampanie se află în CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 103.

Filiala: în REGHINUL-SĂSESC. (Casă proprie.)

16—52

Mare târg de GHETE LA

FRĂȚII GONDA

Cluj—Oradea-Mare

(vis-a-vis de postă)

Pentru funcționari prețuri reduse

Plăcile de Asbest (Eternit)

„METEOR“

ale fabricii de eternit din Oșorhei jud. Bihor

sunt cele mai durabile și mai plăcate! Acoperemântul nu are nevoie de îngrijire și reparare, rezistă tuturor tenpestațiilor, precum și focului, e mai bun și mai ieftin ca cel de tiniuhea sau țiglă. Executăm lucrările de acoperire în toate culorile și după toate sistemele moderne.

Acordăm garanție pentru calitatea materialului și manopera acoperișului
Reprezentanțe în toate centrele de județe.

INFORMATII

— Din cauza aglomerării lucrărilor la tipografie numărul de față al ziarului nostru apare în dublu exemplar iar numărul viitor va apare la timpul obisnuit.

— Dorim tuturor cititorilor nostri sărbători fericite.

In momentul de a încheia ziarul ni-se comunică că guvernul a numit pe d. senator al Clujului, Dr. Theodor Mihail, primar al acestui oraș, care a obținut la constituire Consiliului comunal 13 voturi față de 24 obținute de d. prof. Romulus Boilă, candidatul opoziției. Situația noului primar este foarte dificilă, mai ales că guvernul care l'a numit pleacă, și guvernul care vine, dacă va fi guvernul partidului național, de bună seamă că va anula această numire și va întări de primar pe alesul majorității noului consiliu comunal.

— Cu privire la răscumpărarea liniilor ferate particulare din Ardeal, tratativele cari au urmat la ministerul de comunicații, au fost suspendate până la alcătuirea noului guvern, care va preciza punctul lui de vedere în aceasta chestiune.

Totuși pentru 17 linii particulare tratativele au fost terminate definitive, fiind răscumpărate aceste linii cari aparținau societăților Năsăud, Jibuta Cugir, Huedin—Gălațele, Jebel—Liebling, Ardealul de sus, Timișoara—Buziaș, Timișoara—Lipova—Radna, Turda—Câmpeni—Abrud, Valea Vișeuului, Jibou—Baia-Mare, Caransebeș—Hațeg, Târnava-Mică, Mureș-Turda, Sătmărene-unite Suda-Orientale și Jebel—Ciacna—Boca, Au mai rămas liniile ferate particulare someșene, Lemberg—Cernauți—Iași și Arad—Ceanad în sarcina viitorului guvern ca să soluționeze răscumpărarea lor.

Aflăm că micii economi din preajma Clujului așa numiți Hofstetter cari cu ocazia alegerilor cononale fost ațâțați și încăuțati de agenții electorali liberali că li-se vor restitui pământurile expropriate, au început să se agite foarte puternic. Ei se plâng că n'au primit nimic pentru pământurile expropriate nici alte pământuri în schimb. Terenul ce li s'a luat a fost deja împărțit ca locuri de case, funcționarilor statului, deși nu e prea favorabil acest teren pentru construirea case. Acum se pregătește o deputațiune de mici agricultori unguri să plece la București și să se prezinte la ministerul Domeniilor. In acelaș timp ea va cere o audiența la Rege.

Negustorii de textile și importatorii din Galați au făcut zilele acestea o importantă manifestație protestând energie contra proiectului de a se urca taxele vamale la importul de articole textile. S'a redactat un memoriu în care se arată că urcarea acestor taxe va scumpi toate stofele, în dauna populației sărace. Ca protestul să fie mai puternic, comercianții de manufactură au ținut închise lumi toate magazinele lor.

— Din Timișoara ni se scrie: De mult timp urmează tratative între Direcția Uzinelor Reșița și muncitorii, în urma expirării contractului colectiv. Muncitorimea a cerut o urcare cu 10 la sută a vechilor salarii, întemeindu și această revendicare nu cu scumpirea mijloacelor de trai, ci cu acea motivare că din întreaga țară numai muncitorii din Reșița sunt cei mai prost plătiți. Cum nu s'a putut ajunge la nouă o înțelegere, lucrătorii au declarat grevă. Direcțiunea Uzinelor Reșiței era deja gata să ofere o urcare de 5 la sută, sau apoi venind unele sugerații de sus, că Reșița stă sub zona militară, s'a decis a-se proceda militărește față de lucrătorii. In consecință direcțiunea uzinelor a declarat că considere concediați toți lucrătorii, și că de acum înainte nu va trata colectiv cu muncitorii, ci numai individual. Uzinele Reșița stau acum sub puternică pază militară.

— La 1 Aprilie se va pune în vigoare noul tarif vamal, de import dar numai la specialitatea țesăturilor și metalurgie. La celealte articol, a căror industrie încă n'a ajuns la o mare dezvoltare în țara noastră ministrul de finanțe, a hotărât în ultimul moment să modifice regimul vamal de import, văzând taxele la mai multe articole, ținând astfel seama de plângerile, comercianților și consumătorilor.

— In timpul din urmă direcțiunea generală C. F. R. a dispus să nu să mai aprobe vagoane pentru transportul lemnului cioplite pentru construcții, motivând această dispozițiune cu faptul că la clasificarea mărfurilor, făcute de către blocul exploataților de lemne cu ocazia stabilirii cotei de vagoane necesară transportului produselor forestiere, lemnul cioplit nu a fost menționat. In urma acestei dispozițiuni construcțiile stagnează din lipsa de lemne. La cererea exploataților și comercianților de lemne, Camera de Comerț și Industria din Timișoara a hotărât să intervină la direcțiunea generală a căilor ferate pentru comandarea a acestei dispozițiuni.

— Banca de scont s. a, din Timișoara va ține adunarea generală în 27 Martie a. c.

In ordinea de zi a adunării generale punctul principal este urcarea capitalului dela 10 la 12 milioane, astfel că vechii acționarii vor primii pentru fiecare 5 acțiuni a 100 lei o acțiune nouă cu valoarea nominală de 600 lei.

Această adunare este chemată a hotări în chestiunea unei sporire ce ar urma să aibă loc mai târziu a capitalului social dela 12 la 200 milioane lei.

Anul trecut banca l-a încheiat cu rezultat frumos realizând un beneficiu din care plătește o dividendă de 22 după valoarea nominală de acțiune.

— Taxa de export pentru cărbuni de lemn care a fost până acum fixată la sumă de 1000 lei de vagon a fost redusă la 500 lei de vagon.

Regimul Importului de motoare electrice

In baza constătuirei dintre producători și consumatori, comisia industrială în ședința din 15 Martie a stabilit după cum urmează regimul ce se va aplica pe viitor la importul de motoare electrice.

Având în vedere că motoarele și generatorii electrici de orice mărime, în afară de acei întrebuințați în industria petroliferă pentru sonde, se fabrică în mod curent de către uzinele din țară, comisia a dispus.

1. Cu incepere dela data prezentei publicații (cel mai târziu 20 Martie a. c.) nu se va mai acorda scutire de taxe vamale pentru importul de motoare și generatoare electrice, întrucât se fabrică în mod curent în țară.

2. Se va mai da scutire numai acelor întreprinderi industriale incurajate cari vor face dovada precisă că au comenzi de motoare în străinătate anterior datei de mai sus, și aceasta numai pentru lichidarea acestor comenzi. Pentru aceasta întreprinderile cari se găsesc în această situație vor face cunoscut ministerului, direcțiunea generală a industriei, cât mai urgent, prezentând și dovada comenzilor făcute în străinătate până la data de 20 Martie a. c.

3. Pentru motoarele electrice pentru sonde întrebuințate în industria petroliferă, se va continua a se da scutire de taxe vamale potrivit legii minelor până când comisia compusă din producători, consumatori și delegații ministerului de industrie, însărcinată cu studierea și cercetarea motoarelor ce se fabrică în țară își va depune raportul în fața comisiei industriale, pe baza căruia se va stabili regimul viitor.

4. Consemnările date până acum pentru importul de motoare electrice se vor restitui.

† Direcțiunea și corpul funcționarilor a Institutului de Credit și Economii „VICTORIA” S. p. A., cu adâncă durere aduce la cunoștință trecerea din viață a valorosului său funcționar

PETRU MANOLE

înălțat la 26 Martie 1926.

Rămășițele pământești ale reposatului se vor așeza spre odihnă vecină în 31 Martie 1926 la orele 3 p. m. dela mortuară din cimitirul „Eremitatea”.

Fie-l țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Arad, la 29 Martie 1926.

Direcțiunea și corpul funcționarilor a Institutului de credit și economii „Victoria” S. p. A.

Adunarea generală a „Industriei Sârmei” S. A. din Ghiriș

In 21 curent a avut loc adunarea generală a „Industriei Sârmei” S. A. din Ghiriș, una dintre cele mai mari fabrici din țară.

Cu ocazia acestei adunări s'a făcut o reprivire generală a mersului afacerilor în anul 1925 și s'a constată că aceasta s'au menținut la nivelul celor din anul precedent.

In cursul anului 1925 întreprinderea a avut de luptat cu o mulțime de greutăți creșterea continuă a costului de fabricațiune, greutățile recrutării muncitorilor etc.

Întreprinderea a reușit totuși să învingă aceste greutăți, intensificând până la exploatarea maximă capacitatea de producție a fabricii. Astfel fabrica s'a aranjat în acest an și pentru o vastă producție de beton realizând importante transacțiuni realizând un beneficiu net de 3 milioane 743,121-48 lei.

Acest frumos rezultat se datorește în primul rând priceperii și dragostei de muncă a conducătorilor acestei întreprinderi.

— Adunarea generală a Băncii „Timișiana” a avut loc în 26. Martie a. c. Banca a încheiat bilanțul cu un beneficiu frumos, platind dividendă de 100 lei de acțiune, — netto 20 la sută. Circulația din anul trecut atinge cifra de 17.5 miliarde iar cifra depunerilor întrece cifra de 300 milioane. Capitalul social al Institutului cu rezerve cu tot și cu realizarea sporirii capitalului la 50 milioane atinge suma de 70 milioane. Banca în anul trecut a realizat afaceri bune și a făcut achiziții importante a cumpărat un însemnat pachet de acțiuni ale societății forestiere „Bestra”, una dintre cele mai mari societăți forestiere din Banat etc. etc.

In ultimul moment primim informația că d. Ion Oprea directorul general în zilele acestea își va relua partea de dir. general al Institutului.

— Consiliul Economic Superior a acordat avantajele legii pentru încurajarea industriei naționale fabricii de articole de lemne Iosif Reitter din Cluj și fabricii de mobile Gloria din Tileagd.

Telegrams: Gépnyár
TELEFON: 148.

Turnătoră de Fier și Fabrica de mașini din Cluj, S. A. Str. CHINTĂLUI 18 (fost Kajántól-ut 68)

Fontă, tevi de preslune, minghinele paralele, potcoave de cizme, colți depotcoave, transmisiuni.

Tipografia BOROS, Cluj Piața Unirii No. 20. Telefon 10—83.